

Педагогічна освіта

УДК: 378.046: 81. 111

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15302798>

**Основні чинники розвитку медіаційних навичок вчителя іноземної мови
у післядипломній освіті**

Сафарян Світлана Іванівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовно-літературної освіти

Інституту післядипломної освіти

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка,

м. Київ, вул. Бульварно- Кудрявська, 18/2, 04053, Україна,

e-mail: s.lana@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-8142-8321>

Співакова Людмила Олександрівна

старший викладач кафедри мовно-літературної освіти

Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені

Бориса Грінченка, м. Київ, вул. Бульварно- Кудрявська, 18/2, 04053, Україна,

e-mail: l.spivakova@kubg.edu.ua; <https://orcid.org/0009-0009-4580-3062>

Прийнято: 18.04.2025| Опубліковано: 29.04.2025

***Анотація.** Одним із основних завдань вітчизняної післядипломної освіти, що забезпечує умови для неперервного професійного зростання педагога, є надання якісних освітніх послуг вчителям, які враховують актуальні виклики сьогодення у різних освітніх галузях. Зокрема, удосконалення професійної компетентності вчителів іноземної мови має обов'язково передбачати розвиток їх медіаційних умінь, які є важливими для ефективного налагодження*

міжкультурної комунікації. Мета статті полягає у визначенні певних дієвих чинників розвитку навичок вчителя-медіатора у післядипломному навчанні. Зокрема, матеріал статті знайомить із деякими аспектами навчальної стратегії медіації в контексті навчання іноземної мови, ураховуючи основні положення Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти та сучасні наукові дослідження. У статті названі основні точки перетину медіації та вивчення іноземної мови, охарактеризовано окремі сфери медіації у навчальному середовищі та відповідні їм види навчальної діяльності. Доведено, що у процесі медіації відбувається переосмислення мовленнєвої діяльності зі зміщенням акценту від звичних видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, говоріння, аудіювання) до ґрунтовнішого розуміння взаємодії мовця з мовою (рецепція, продукція, інтеракція, медіація) та описано чотири основні моделі комунікації. Також наведено класифікацію видів медіації і представлено приклади конкретних вправ для їх розвитку у післядипломному навчанні вчителів іноземної мови. Крім цього, у статті обґрунтовано взаємозв'язок різних типів та стратегій медіації у навчанні мови із розвитком життєвих компетентностей особистості та визначені конкретні уміння і навички педагога-медіатора з відповідними видами його навчальної діяльності на курсах підвищення кваліфікації. Також акцентовано увагу на системі дескрипторів медіації, запропонованої ЗЄР, як важливої для здійснення оцінювання досягнень в опануванні іноземною мовою.

Ключові слова: післядипломна освіта, методика навчання іноземної мови, міжкультурна комунікація, медіація, моделі, види медіації, дескриптори

Key factors influencing the enhancement of mediation skills in postgraduate foreign language teacher education

Svitlana Safarian

Candidate of Pedagogical Science, Associate Professor of the Department of Language and Literature Education, In-Service Training Institute, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Bulvarno-Kudriavska, 18/2, 04053, Ukraine,
e-mail: s.lana@ukr.net ; <https://orcid.org/0000-0001-8142-8321>

Liudmyla Spivakova

Senior teacher at the Department of Language and Literature Education, In-Service Training Institute, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Bulvarno-Kudriavska, 18/2, 04053, Ukraine,
e-mail: l.spivakova@kubg.edu.ua; <https://orcid.org/0009-0009-4580-3062>

Abstract. *One of the primary objectives of national postgraduate education is to facilitate continuous professional growth for teachers by providing high-quality educational services that address current challenges across various educational fields. Specifically, enhancing the professional competence of English language teachers should include the development of their mediation skills, which are essential for establishing effective intercultural communication.*

The purpose of this article is to identify effective factors in the process of developing teacher-mediator skills during postgraduate education. It introduces aspects of mediation as a teaching strategy in the context of foreign language instruction, while considering the main principles outlined in the Common European Framework of Reference for Languages and recent scientific research.

The article highlights the intersection of mediation and foreign language learning, describing key areas of mediation within the learning environment and the corresponding types of learning activities. It demonstrates that mediation involves reevaluating speech activities, shifting the focus from traditional forms of communication (reading, writing, speaking, listening) to a deeper understanding of the interaction between the speaker and the language, covering aspects such as reception, production, interaction, and mediation.

Furthermore, the article outlines four primary models of communication. It classifies the types of mediation, providing examples of specific exercises aimed at enhancing these skills in the postgraduate training of foreign language teachers. It also establishes a link between various types and strategies of mediation in language teaching and the development of life competencies in individuals.

Additionally, the article delineates the essential skills required of a mediator teacher and the types of educational activities necessary for in-service training. It emphasises the system of mediation descriptors recommended by the CEFR, which are crucial for assessing achievements in foreign language acquisition.

Keywords: *postgraduate education, foreign language teaching methods, intercultural communication, mediation, models, types of mediation, descriptors*

Постановка проблеми. Сучасна вітчизняна післядипломна педагогічна освіта, враховуючи рекомендації Ради Європи, що проголошують пріоритет якісних змін в освіті та наближення її до замовлення соціуму, спрямована насамперед на професійний розвиток педагога, здатного активно реагувати на актуальні виклики сьогодення, максимально враховуючи їх у своїй професійній діяльності. Зокрема, післядипломне навчання вчителів іноземної мови має обов'язково орієнтуватися на світові тенденції у визначенні статусу іншомовного спілкування як кроскультурного, що забезпечує повноцінну участь у діалозі культур. Саме тому нині пріоритет не за простим оволодінням

іноземною мовою, а за навчанням дієвій міжкультурній комунікації, яка сприятиме залученню особистості до засвоєння світових культурних цінностей, формування полікультурного світобачення та розвитку навичок ефективної взаємодії із носіями різних культур. До такого навчання іноземної мови вчителя необхідно готувати, допомагаючи йому стати досвідченим медіатором, який буде спроможним виконувати роль посередника-перекладача в осягненні різних змістових аспектів іншомовної культури. Саме вчитель-медіатор зможе допомогти входити в міжкультурний простір, засвоювати основні смисли та цінності іншої культури.

Аналіз останніх досліджень. У сучасному науковому освітньому середовищі проблема медіації як навчальної стратегії та питання розвитку медіаційних умінь педагогів доволі широко представлені у дослідженнях науковців. Медіацію, як особливий вид комунікативної навчальної діяльності в опануванні іноземною мовою, досліджували В. Волік, І. Голуб, П. Кендзьор; на особливості формування міжкультурної комунікації звертали увагу М. Денисов, О. Пасічник, В. Редько; різні аспекти розвитку та методики удосконалення медіаційних і кроскультурних навичок, зокрема і педагогів, описували Т. Олинець, І. Головська, Г. Поліщук, Л. Почебуг тощо. Активно проблема медіації досліджується і у зарубіжній науці, починаючи з кінця минулого століття. Медіативну діяльність педагога аналізували М. Байран, С. Віаджо; роль вчителя-медіатора та його функції описували Р. Тафт, Ж. Зарате, П. Гіббонс та С. Сівачі; різні компоненти і типи медіації характеризували Д. Баттджес, Б. Норт, Е. Піккардо; основи розвитку міжкультурної медіації досліджували С. Бейкер, Дж. Льюїс, А.Скаріно тощо.

Мета. Попри значний інтерес науковців до означеної проблеми, потребують подальшого дослідження актуальні конкретні методики та практики опанування вчителями іноземної мови основами навчальної стратегії медіації, оскільки проведені наукові дослідження підтвердили, що педагоги висловлюють

занепокоєння щодо умінь керувати міжкультурними контактами, забезпечувати дієвий зворотний зв'язок, надавати інструкції із спілкування в ситуаціях культурних розбіжностей. [6] Метою нашої статті є аналіз основних чинників розвитку медіаційних умінь та навичок вчителя іноземної мови у післядипломному навчанні.

Виклад основного матеріалу. Система вітчизняної післядипломної педагогічної освіти має активно відгукуватися на актуальні проблеми сучасного полікультурного світу, в якому на тлі різних інтеграційних процесів значно зростає роль діалогу культур. Саме на його основі відбувається опанування культурною спадщиною людства, осягнення традицій, звичаїв, уподобань, національних надбань різних культур. Тому одним із основних завдань післядипломної освіти на шляху професійного розвитку вчителів іноземної мови є створення належних умов для формування та удосконалення навичок ефективної міжкультурної комунікації.

Дієвою у післядипломній освіті видається саме навчальна стратегія медіації, яка спрямована на формування цілісної соціокультурної та комунікативної компетентності педагогів шляхом встановлення зв'язків між окремими культурними і мовними явищами.

Нині у наукових дослідженнях зустрічаємо різні визначення концепту «медіація». Сам термін має двояке походження: або від латинського «mediatio» - здійснення посередництва, або від грец. «mediatio», що означає нейтральний, який не залежить від конфліктуючих сторін. Як навчальна стратегія навчання іноземної мови, медіація використовується у ситуаціях, де важлива комунікація між носіями різних мов і культур. Зокрема, у додатку до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти CEFR/CV медіація визначена як «процес, у якому учень або користувач мови виступає соціальним агентом, що сприяє налагодженню комунікації, допомагає передавати або адаптувати зміст для ефективного сприйняття» [2, с. 115].

Медіацію застосовують у ситуаціях комунікативного розриву, який виникає внаслідок певних мовних перешкод чи інших факторів і має бути заповнений з метою взаєморозуміння учасників мовної комунікації. Комунікативні розриви можуть виникати у різних ситуаціях:

- у міжмовній комунікації (особи не володіють спільною мовою, потребуючи допомоги перекладача);
- всередині однієї мови (між діалектами або різними за стилем варіантами комунікації);
- у комунікації представників різних культур чи соціальних груп;

У контексті нашого дослідження ми можемо розглядати медіацію як важливу складову освіти дорослих, зокрема і педагогів-словесників. На переконання Д. Брауна, медіація включає в себе вивчення мови як у формальній, так і неформальній освіті [5, с.168].

У післядипломній освіті, створюючи умови для якісного професійного становлення вчителя іноземної мови, необхідно приділяти час розвитку його міжкультурних медіаційних умінь. Це складний багатовекторний процес навчання, ефективність якого залежить від певних чинників. Розглянемо їх більш детально.

Насамперед, необхідно з'ясувати, що навчання педагога міжкультурній комунікації – це розвиток його умінь встановлювати контакти між мовами і міжкультурним спілкуванням через розуміння різних культурних особливостей, цінностей, норм; шляхом порівняння культурних явищ, визнання відносності різних культурних концепцій.

Простежуючи зв'язки медіації та вивчення іноземної мови, можна виокремити декілька основних точок їх перетину у вчительській діяльності:

- учитель-медіатор допомагає учням в оволодінні мовою, в перекладі, в інтерпретації мови тощо;

- учитель-медіатор сприяє розумінню культурних розбіжностей та допомагає краще розуміти чужу культуру;

- учитель-медіатор знайомить учнів із різними відомостями про іноземну мову, що удосконалює мовні та мовленнєві навички.

У Загальноєвропейських рекомендаціях [2] виокремлено та охарактеризовано різні сфери медіації, з якими необхідно ознайомити вчителів у процесі їх навчання у післядипломний період, оскільки кожна із них надає додаткові можливості для вирішення освітніх завдань шляхом застосування різних видів навчальної діяльності, що представлено у Таблиці 1.

Таблиця 1.

Сфери медіації та навчальна діяльність педагогів

Сфера медіації	Характеристика	Види навчальної діяльності
Особиста медіація	Включає особистісні уміння і навички міжкультурної комунікації з метою задоволення особистих інтересів	Висловлювання та аргументація власних думок, активне слухання, дискусії, обмін досвідом
Суспільна медіація	Включає навички медіації з метою покращення спілкування у громаді	Соціальні проекти, публічні виступи
Професійна медіація	Охоплює медіаційні навички для вирішення різних завдань професійного спілкування	Комунікативні тренінги, комунікативні (професійні) ситуації, написання ділових листів
Академічна медіація	Охоплює медіаційні навички, що покращують науково-дослідницьку діяльність	Опрацювання наукових джерел інформації, розробка науково-дослідницьких проєктів

Також вчителі мають чітко усвідомлювати, що «у новій концепції CEFR відбувається переосмислення мовленнєвої діяльності, де акцент з переміщення

від послідовності «читання - письмо - мовлення - аудіювання» змінюється до більш широкого розуміння взаємодії мовця з мовою через «рецепцію –продукцію – інтеракцію - медіацію. Це нове розуміння позиціонує мовлення як активну соціальну дію». [4, с. 12] Тому в медіації не виділяють розвиток навичок, пов'язаних із читанням, аудіюванням, говорінням та письмом. Натомість виокремлюють чотири основні моделі комунікації:

- 1) рецепція - сприйняття тексту у процесі читання та прослуховування;
- 2) продукція - мовленнєва діяльність (формулювання нового (усного/письмового) тексту);
- 3) інтеракція – взаємодія (участь в усній/письмовій комунікації: обмін думками та поглядами);
- 4) медіація - медіаційна діяльність (адаптація повідомлення для реципієнта)

Саме тому у післядипломному навчанні вчителям-словесникам потрібно допомогти осмислити актуальність типів медіації в галузі методики навчання іноземної мови. Нині у наукових джерелах можна констатувати наявність різних класифікацій типів медіації. Наприклад, у 2016 році в «Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment», зокрема в «Developing illustrative descriptors of aspects of mediation for the CEFR» було виокремлено чотири основні види медіації:

- лінгвістичну – охоплює міжмовне посередництво, уміння здійснювати переклад (усний/письмовий);
- культурну – підґрунтя для вивчення іншої мови, шляхом усвідомлення іншої культури; спрямована на пізнання відмінностей між культурами, відображення природи мови та культури загалом, отримання додаткової інформації про культуру країни, мова якої вивчається та власний культурний фон ;

- соціальну – передбачає врахування ролі педагога як медіатора-посередника у процесі іншомовної міжкультурної комунікації;
- педагогічну – підкреслює важливість розвитку критичного мислення педагога для здійснення ним когнітивного посередництва. [3, с. 228]

Як приклад, наводимо деякі вправи для розвитку кожного із зазначених вище видів медіації, які можна використовувати у післядипломному навчанні вчителів іноземної мови.

Лінгвістичне посередництво

Вправа: «Переклад із адаптацією»

- Вчителі отримують уривок іншомовного тексту (науковий, публіцистичний, художній).
- Завдання: перекласти його українською, але адаптувати для певної аудиторії (дітей, студентів, професіоналів у певній галузі).
- Обговорення труднощів у відтворенні змісту та стилю.

Вправа: «Передача змісту аудіоматеріалу»

- Вчителі слухають запис (інтерв'ю, новини, лекцію).
- Завдання: передати головні ідеї письмово або усно в спрощеній формі для учнів з нижчим рівнем володіння іноземною мовою.

Соціальне посередництво

Вправа: «Посередництво у розумінні емоцій»

- Учасники отримують сценарії комунікативних ситуацій (конфлікт на роботі, непорозуміння в класі).
- Завдання: пояснити емоційний підтекст розмови та запропонувати, як його передати в іншій мовній культурі.

Вправа: «Переказ від третьої особи»

- Викладачі слухають розповідь двох людей із різними точками зору.
- Завдання: передати нейтральну, зважену версію ситуації іншому учаснику, уникаючи суб'єктивності.

Педагогічне посередництво

Вправа: «Персоналізований фідбек»

- Педагоги переглядають письмові роботи учнів із типовими помилками.
- Завдання: дати диференційований зворотний зв'язок відповідно до рівня знань учня та його стилю навчання.
- Аналіз ефективності різних підходів до коментування.

Культурне посередництво

Вправа «Культурний детектив»

- Учасники отримують тексти або відеофрагменти з культурними особливостями країн, мова яких вивчається.
- Завдання: проаналізувати можливі труднощі в розумінні для українських учнів та пояснити ці особливості зрозумілою мовою.
- Дискусія щодо важливості культурної медіації у навчанні мови.

Вправа: «Переклад жестів і поведінки»

- Учасники аналізують відео з невербальними комунікативними сигналами різних культур.
- Завдання: пояснити ці жести учням і запропонувати еквіваленти у своїй культурі.

Вправа: «Різні перспективи»

- Викладачі аналізують газетні статті чи дописи в соцмережах про один і той самий міжнародний інцидент у різних країнах.
- Завдання: визначити, як культурний контекст впливає на подання інформації та пояснити це учням.

Ці вправи допомагають викладачам покращити свої навички медіації та зробити навчальний процес більш ефективним.

Також у процесі післядипломного навчання вчителів-словесників варто ознайомити із системою життєвих компетентностей, яка допоможе зрозуміти, які

саме навички необхідно розвивати у процесі навчання іноземної мови. При цьому, слід зазначити, що медіаційні уміння відіграють важливу роль у формуванні адаптивних навичок педагога. Вони напряду пов'язані з удосконаленням життєвих компетентностей, які визначені як «навички ХХІ століття» або як «soft skills» особистості та охоплюють знання, уміння і ставлення, необхідні для ефективної взаємодії з навколишнім світом, а також для успішної самореалізації в освіті, кар'єрі та житті загалом.

Таблиця 2.

Типи, стратегії медіації, життєві компетентності та види навчальної діяльності педагогів

Типи медіації	Стратегії медіації	Soft skills педагога	Уміння та навички педагога	Види навчальної діяльності
Медіація тексту	Медіаційна діяльність: здатність переформувувати почуту або прочитану інформацію для покращення розуміння, що зазвичай здійснюється усно чи письмово, інтегруючи дві або більше мовні навички.	Критичне мислення Творче мислення	Навички узагальнення, аналізу; Уміння сприймати, передавати, коментувати, інтерпретувати	Читання тексту, опрацювання тексту: переклад, переказ (усно/письмово) конспектування, коментування/інтерпретації графічної інформації (діаграм графіків) у різних форматах; висловлювання особистої рецепції текстів, аналіз текстів
Медіація ідей (концептів)	Посередницькі концепції: сприяння ефективному обміну ідеями в груповій комунікації	Основи співпрацювання та взаємодії Емоційний, соціальний інтелект	Уміння організовувати комунікативні процеси, сприяти ефективній взаємодії, формулювати систему питань і завдань; Навички контролю	Робота в групах, парах (обговорення, розвиток ідей, конструювання сенсів тощо); активне залучення до обміну думками та співпраці.

Медіація комунікації	Посередництво в комунікації: забезпечення ефективного спілкування між людьми, коли існують соціальні чи культурні бар'єри Стратегії спрощення тексту	Соціальна відповідальність, соціальний інтелект Взаємодія Емоційний інтелект Критичне мислення	Уміння врегульовувати непорозуміння; Навички адаптації до різних соціальних і культурних контекстів	Навички комунікації в нестандартних ситуаціях (педагогічних, неформальних) Спрощення тексту (поділ на складові, доповнення деталями, розширення змісту), навички упорядкування тексту
----------------------	---	---	---	--

Розвиваючи медіаційні навички вчителя іноземної мови у післядипломній освіті, потрібно окремо зупинитися на ознайомленні із системою дескрипторів, що вміщені у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Вони класифіковані за різними показниками та охоплюють рівні від Pre-A1 до C2 і спрямовані на удосконалення оцінювання мовленнєвої діяльності (і в межах опанування англійською мовою, і в межах кількох мов). За допомогою цієї системи, вчитель зможе допомогти учням оволодіти іноземною мовою для активного її використання у реальних життєвих ситуаціях. Дескриптори медіації, запропоновані Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, допоможуть вчителю визначити ефективні види навчальної діяльності відповідно до кожного із рівнів володіння мовою та адаптувати їх до потреб конкретних учнів.

Система дескрипторів CEFR може використовуватися у процесі формувального оцінювання учнів. За її допомогою педагог зможе оцінити реальні набуті уміння і навички здобувачів освіти та окреслити їхній поступальний розвиток. Застосування дескрипторів CEFR/CV у стратегії медіації допоможе вчителям адекватно оцінювати реальні запити та потреби учнів, оскільки різні сфери медіації можуть бути релевантними більшою або меншою мірою, чи взагалі не відповідати учнівським запитам.

Працюючи із дескрипторами, використовуючи Companion Volume CEFR, спочатку необхідно обрати відповідне шкалювання та ознайомитися із дескрипторами. При цьому, слід урахувати, що готові дескриптори наявні не для всіх рівнів, оскільки медіаційні навички більше підходять для вищого та середнього рівня опанування мовою. Таким чином, з'ясувавши рівень володіння іноземною мовою учнів, можна одразу ж визначитися із нерелевантними дескрипторами, які не відповідатимуть їх запитам. При цьому, ці дескриптори, за бажання вчителя, можна і адаптувати до потреб конкретних учнів. У результаті вчитель буде мати опрацьовану та адаптовану для учнів систему дескрипторів, які можна використовувати для оцінювання просування здобувачів освіти у сфері медіації відповідно до їх потреб. Також, ці дескриптори можуть бути основою для розробки практичних завдань, які допоможуть вчителю визначитися, чи оволоділи учні необхідними навичками і на якому рівні, чи вони потребують додаткових зусиль.

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, зазначимо:

- вітчизняна післядипломна освіта має враховувати актуальні виклики сучасного полікультурного світу, що надає запити на підготовку особистості, здатної до активної міжкультурної комунікації;
- сучасному вчителю іноземної мови необхідно володіти навичками міжкультурної медіації, усвідомлюючи особливості культур і мов, сприяючи ефективній комунікації у різних ситуаціях культурних розбіжностей, забезпечуючи знання про культуру та допомагаючи опанувати нові навички та застосовувати їх у реальних життєвих ситуаціях;
- навичкам медіації, які є ефективними в опануванні мови, учителів необхідно навчати у післядипломному навчанні, оскільки, за даними експериментальних досліджень, лише третина із них повністю розуміє та володіє навчальною стратегією медіації;

- система розвитку медіаційних умінь та навичок вчителя у післядипломній освіті має базуватися на основних принципах андрагогіки, теорії мови, психології та методики навчання іноземної мови.

Список використаних джерел

1. Волік В. В. (2016) Медіація та її місце у процесі навчання іноземної мови// Парадигма пізнання: Гуманітарні питання, 2016, №7 (18) С.14.
2. Голуб І. В. Методичні засади здійснення медіації під час навчання іноземних мов. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2021. Вип. 11 (79). С. 225–228.
3. Денисов М.К., Колесников А.А. Формування медіативної компетенції під час навчання іноземним мовам у школі.//Політологія. Соціологія. Право, 2012. №1 (34). С. 23-33.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. - К.: Ленвіт, 2003.-273 с.
5. Крестовська Н.М, Романадзе Л.Дж. Медіація у професійній діяльності юриста. Одеса: «Екологія», 2019. С. 462.
6. Пасічник О.С. Міжкультурна медіація – переосмислення місця і ролі рідної мови у навчанні іноземних мов// Проблеми сучасного підручника, 2019. Вип. 22. С. 213–223.
7. Редько В. Г., Пасічник О. С. (2023) Медіація як вид навчальної діяльності у процесі формування в учнів досвіду іншомовної комунікативної взаємодії. // Навчання іноземних мов у гімназії: Збірник методичних матеріалів для вчителів іноземних мов., 2023.Тернопіль: Лібра Терра, с.48–54.
8. Роль медіації як додаткового інструменту вивчення мови у системі CEFR/Говенко Анна-Марія; наукова керівниця: Ксенія Бородін. Львів: УКУ, Гуманітарний факультет, кафедра філології, 2024. 47 с.

9. Смылова О.В. До питання професійної підготовки лінгвістичного медіатора. //Теоретичні питання культури, освіти та виховання, 2011. № 43. С. 44-47.
10. Brown D. Mediated learning and foreign language acquisition. ASp. 2002. № 35. P. 167–182.
11. Byram M. Translation and Mediation – Objectives for Language Teaching. Cultures in translation [Elektronnyi resurs], 2008. Nordic Network for Intercultural Communication, NIC, Reykjavic, Rezhym dostupu: <http://www.vigdis.hi.is/Apps/Web>
12. Byram M, Gribkova B., Starkey H. Developing the intercultural dimension in language teaching: a practical introduction for teachers. Strasbourg: Council of Europe. 2002. P. 41.
13. Sivaci S. An Investigation into the Knowledge of Mediation with English-Teachers // International Journal of Languages' Education and Teaching Volume 5, Issue 3, September 2017, p. 744-753
14. Sundari H. The features of mediation in EFL classroom interaction teacher perspectives Indonesian EFL Journal. № 6(1). 2020. P.35-44
15. Viaggio S. The overall importance of the hermeneutic package in teaching mediated interlingual intercultural communication. The Interpreters' Newsletter, 2000. № 10. P. 129-145.
16. Williams M., Burden R.L. Psychology for Language Teachers. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press, 2000. 252 p.
17. Zarate G., Gohard-Radenkovic A., Lussier D., Penz H. Cultural Mediation in Language Learning and Teaching., 2004. European Centre for Modern Languages. Council of Europe. Strasbourg Cedex. 248 p.